

Stanovisko OS KOVO

k Návrhu materiálu pro jednání vlády ČR o problematice přiznání statusu tržní ekonomiky ČLR

OS KOVO prostudoval předložený Návrh materiálu pro jednání vlády ČR o problematice přiznání statusu tržní ekonomiky Čínské lidové republiky, jakož i další materiály týkající se tohoto tématu včetně zahraničních a došel k následujícím závěrům:

- Čínská lidová republika stále nesplňuje 4 z 5 kritérií nutných pro přiznání MES. Je příliš brzy na udělení statusu tržní ekonomiky Číně. Je třeba udržet využívání metodologie NME, aby se odhalila skutečná úroveň čínského dumpingu a mohlo být udrženo férové prostředí mezi EU a Čínou, aby se evropští pracující nestali oběťmi nespravedlivých obchodních praktik.
- Udělení MES Číně by bylo také v rozporu s klimatickou politikou EU. Přesun výrobních průmyslových zařízení z Evropy, kde existuje pouze 20% závislost na uhlí a striktnější ekologická nařízení, do Číny s 80% závislostí průmyslové výroby na uhlí, by nutně vyústilo v nárůst globálních emisí uhlíku.
- Jak vyplývá ze všech dostupných materiálů, v důsledku udělení MES Číně by došlo k nezanedbatelnému úbytku pracovních míst. Ze studie Ekonomicko-politického institutu ve Washingtonu ze září 2015 vyplývá, že udělení MES ČLR by vedlo k ohrožení 47 až 94 tisíců pracovních míst v ČR, což představuje 1 – 2 % celkového počtu pracovních míst v zemi. Právě v ocelářství, které je součástí odvětví kovoprůmyslu, by byl tento úbytek nejmarkantnější.
- V záležitosti udělení či neudělení MES Číně jsou sociální partneři v ČR, tedy zaměstnavatelé a zástupci zaměstnanců, stejného názoru. Jak stanovisko evropského ocelářského svazu Eurofer, tak stanovisko Odvětvového svazu hutnictví železa v ČR vyjadřuje odmítavý postoj k udělení tohoto statusu ČLR.
- V prohlášení předsednictva Rady hospodářské a sociální dohody Moravskoslezského kraje je případné udělení MES Číně považováno za vážné ohrožení. Podle propočtu by mohlo dojít až ke ztrátě 45 tisíc pracovních míst. Přitom by také přišly vniveč miliardy korun, které tamější firmy investovaly do zvýšení své konkurenceschopnosti a splnění nejpřísnějších ekologických limitů v EU.
- OS KOVO jako člen evropského průmyslového svazu industriAll Europe se plně ztotožňuje se stanoviskem této evropské odborové centrály. V tomto stanovisku se mimo jiné uvádí, že *„garantování MES Číně, která nesplňuje technická kritéria pro to, aby byla považována za tržní ekonomiku, by bylo devastující pro řadu výrobních sektorů EU, protože možnost uvalit antidumpingová opatření na levný čínský import by v převážné míře vymizela“*. V tomto politickém stanovisku se dále uvádí: *„Ocelářský sektor, kde Čína vybuodovala nadkapacity rovnající se plným kapacitám EU, bude obzvláště těžce zasažen. Bez zabřednutí do legislativních diskusí o MES se zdá, že vymizení Článku 15 (a)(ii) nepovede k automatickému udělení MES Číně. Sektory a podniky budou i nadále muset prokazovat, že fungují v nezávislé tržní ekonomice a pokud tomu tak nebude, využití anti-dumpingových procedur, založených na metodologiích NME vůči Číně musí být udrženo.“*

- Podle názoru OS KOVO by ČR měla ve svém stanovisku odmítnout následující skutečnosti:
 - aby Čína exportovala své nadkapacity za ceny, které jsou nižší než vlastní transformační náklady, čímž znemožní evropským firmám podnikání.
 - aby Čína exportovala své restrukturalizace do Evropy umělým udržováním svých podniků při životě díky státním dotacím.
 - aby Čína postupně získala monopol v některých základních sektorech průmyslu, čímž by mohla začít diktovat své ceny na světových trzích.
 - aby nerespektování základních lidských práv v Číně vedlo k ničení kvalitních pracovních míst v Evropě.
- OS KOVO hájí zájmy svých členů, kterými jsou i zaměstnanci hutnických podniků, a to především v Moravskoslezském kraji. Právě tento region ČR se potýká s nedobrou situací na trhu práce a jakýkoli další negativní zásah by měl fatální dopady.
- OS KOVO se dále obává, že udělení MES Čínské lidové republiky následně ohrozí i další odvětví kovoprůmyslu a celého zpracovatelského průmyslu jako důsledek možnosti vyvážet čínskou produkci bez omezení i na trhy EU. Je známo, že automobilka Škoda Auto v podstatě nemá žádný zisk z produkce vozů se značkou Škoda v ČLR, všechny komponenty včetně finálu se vyrábějí v ČLR a ani Škoda Auto ani subdodavatelské firmy v ČR na této produkci neparticipují. To je další ohrožení výrobního odvětví v ČR. Naopak udělením statusu MES Číně může v budoucnu dojít k rozvoji výroby automobilů v ČLR a tím ohrožení produkce automobilů v ČR a EU.
- OS KOVO doporučuje, aby ČR podporovala zkrácení řízení pravidel pro antidumpingová a subvenční šetření, zejména ze zemí bez tržního hospodářství. Již nyní je však třeba dostatečně chránit naše trhy proti enormnímu nárůstu dovozu špinavé oceli z nadkapacit v Číně – zejména v oblasti tlustých plechů.

Z výše uvedených závěrů vyplývá, že udělení MES Čínské lidové republiky není v zájmu zaměstnanců, které OS KOVO zastupuje. Proto důrazně žádáme vládu ČR a zástupce ČR v evropských strukturách, aby na všech jednáních jednoznačně prezentovali negativní postoj ČR k udělení MES Čínské lidové republiky ve smyslu bodu č. 7 závěrů Návrhu materiálu pro jednání vlády ČR o problematice přiznání statusu tržní ekonomiky ČLR.

Praha, 25. 4. 2016

Jaroslav Souček
předseda OS KOVO